

provinsje fryslân
provincie fryslân

De Fryske Taalatlas 2020

Friese taal in beeld

Inhoudsopgave

1	Uitkomsten taalonderzoek 2019	
1.1	Taalonderzoek 2019 beschreven	7
1.2	Figuren: Beheersingsniveau Fries in Fryslân	11
1.3	Figuren: Beheersingsniveau Fries in Fryslân naar leeftijd	13
1.4	Figuren: Moedertaal en spreektaal	14
1.5	Figuren: Ontwikkeling taalbeheersing Fries 1967-2019	15
1.6	Kaart: Fries als moedertaal onder de inwoners van Friese gemeenten	16
1.7	Kaart: Fries verstaan per gemeente	17
1.8	Kaart: Fries spreken per gemeente	18
1.9	Kaart: Fries lezen per gemeente	19
1.10	Kaart: Fries schrijven per gemeente	20
1.11	Kaart: Spreektaal Fries tegen partner per gemeente	21
1.12	Kaart: Spreektaal Fries tegen kinderen per gemeente	22
1.13	Kaart: Spreektaal Fries kinderen per gemeente	23
2	Provinciekaarten beleidsontwikkeling op gemeenteniveau	
2.1	Kaart: Gemeenten met een taalbeleidsplan	25
2.2	Kaart: Friestalige eed/beloofte door gemeenteraadsleden per gemeente	26
2.3	Kaart: Aantal en aandeel Friestalige en/of tweetalige kindercentra per gemeente	27
2.4	Kaart: Aantal scholen in de gemeente dat het Fries op voldoende niveau aanbiedt	28

2.5	Kaart: Gemeenten met officiële Friestalige toponiemen	29
2.6	Kaart: Friestalige plaatsnamen in de provincie Fryslân	30
2.7	Kaart: Gemeenten met officiële Friestalige waternamen	31
3	Provinciekaarten Fries bij bedrijven en instellingen	
3.1	Kaart: Mate waarin in bedrijven/organisaties door collega's onderling Fries gesproken wordt	33
3.2	Kaart: Mate waarin medewerkers van bedrijven/organisaties bij contacten met klanten/cliënten in aanraking komen met de Friese taal	34
3.3	Kaart: Mate waarin in bedrijven/organisaties tijdens interne en externe overleggen in het Fries gesproken wordt	35
3.4	Kaart: Mate waarin bedrijven/organisaties het verstaan van de Friese taal door medewerkers als pluspunt zien	36
3.5	Kaart: Mate waarin bedrijven/organisaties het spreken van de Friese taal door medewerkers als pluspunt zien	37

Colofon

Portfolio Grutsk op Fryslân

Teksten, onderzoek en analyse: Informatievoorziening, provincie Fryslân

Kaarten: Cartografie, provincie Fryslân

Opmaak: Communicatie en Media, provincie Fryslân

Inleiding

De Fryske taalatlas geeft een overzicht van het beheersingsniveau en het gebruik van de Friese taal door inwoners, overheden, onderwijs en bedrijfsleven. De taalatlas 2019 is de vierde editie na de eerdere uitgaven in 2007, 2011 en 2015.

De basis van de atlas is het vierjaarlijkse taalonderzoek van de provincie onder de inwoners van Fryslân. Om een beeld te krijgen van de taalsituatie per gemeente zijn per gemeente 1.600 willekeurige huishoudens gevraagd een korte vragenlijst in te vullen. Van de 22.400 aangeschreven huishoudens hebben bijna 6.500 Friezen de enquête ingevuld, goed voor een respons van 29%. In alle Friese gemeenten bedroeg de respons ruim 20% en is het vereiste aantal van 300 respondenten ruimschoots verkregen.

De vragenlijst kon zowel schriftelijk als digitaal worden ingevuld.

Bij de vergelijking van gemeentelijke uitkomsten met de meting in 2015, geldt dat de uitkomsten van de nieuw gevormde gemeenten uit 2015 opnieuw zijn geanalyseerd. Dit is gedaan om ook voor die gemeenten een vergelijking te kunnen maken.

Naast de uitkomsten uit het taalonderzoek geeft de atlas enkele uitkomsten uit het onderzoek¹ naar de meerwaarde van het Fries in het economisch verkeer. Visueel wordt weergegeven in hoeverre het Fries

¹ De positie van het Fries in het bedrijfsleven, E&E advies 2020

binnen bedrijven en instellingen gebruikt wordt en of de beheersing van het Fries door de medewerkers als een pluspunt wordt gezien.

Naast genoemde onderzoeksresultaten geeft de atlas inzicht in enkele andere kengetallen zoals Friestalige kindercentra en Friese toponiemen.

Met de taalatlas wordt de provincie, gemeenten en andere belanghebbenden inzicht in het gebruik en de ontwikkeling van de Friese taal geboden. De informatie kan gebruikt worden bij het ontwikkelen van taalbeleid. Gegevens en kaartmateriaal mogen naar eigen inzicht gebruikt worden, mits voorzien van de aangegeven bronnen.

Provincie Fryslân

Leeswijzer/verantwoording

- Door weging toe te passen op de uitkomsten van het taalonderzoek is deze voor de kenmerken leeftijd en gemeente representatief gemaakt voor Fryslân.
- Vanwege het geringe inwonertal en de eigen specifieke taalsituatie zijn de Waddeneilanden buiten beschouwing gelaten.
- Bij de vergelijking van gemeentelijke uitkomsten met de meting in 2015, geldt dat de gemeentelijke herindelingen uit 2018 en 2019 op de onderzoeksresultaten uit 2015 zijn losgelaten. Dit is gedaan om ook voor die gemeenten een vergelijking tussen 2019 en 2015 te kunnen maken.
- Bij grafieken wordt een significante toe- of afname door middel van het + of – teken weergegeven.
- In de kaartjes wordt een significante toe- of afname in een gemeente door middel van een groene (toename) of rode (afname) kleur in het kaderkaartje weergegeven.
- De moedertaal is gedefinieerd als de taal waarmee de respondent is opgegroeid. In de voorgaande metingen kon alleen de hoofd-moedertaal opgegeven worden. In het onderzoek uit 2019 is de mogelijkheid gegeven meerdere moedertalen op te geven. Vergelijking tussen moedertaal met voorgaande meetmomenten is hierdoor statistisch niet meer verantwoord.
- Voor het gebruik van het Fries wordt gekeken naar de taal die de respondent meestal spreekt tegen zijn of haar partner, tegen de kinderen en kinderen onderling en tegen de ouders.

Uitkomsten taalonderzoek 2019

1.1 ■ Taalonderzoek 2019 beschreven

Door middel van een enquête is aan inwoners van Fryslân gevraagd in hoeverre ze de Friese taal beheersen en gebruiken. Hierbij moet vermeld worden dat het gaat om een vorm van 'self-report'. Met andere woorden: respondenten geven zelf aan hoe ze hun niveau inschatten. Het taal-beheersingsniveau is niet getoetst.

Beheersing Friese taal

Net als in de eerdere meetmomenten in 2007, 2011 en 2015 kan ook in 2019 geconcludeerd worden dat bijna alle inwoners van Fryslân de Friese taal vrij aardig tot heel goed kunnen verstaan (93,1%). Slechts een klein deel (6,9%) van de Friezen geeft aan de Friese taal met moeite of helemaal niet te kunnen verstaan. Het aandeel wat aangeeft het Fries goed tot heel goed te kunnen verstaan (84,1%) is met een procentpunt afgenomen ten opzichte van de meting in 2015 (85,1%).

Ook het aandeel Friezen wat aangeeft het Fries vrij aardig tot heel goed te kunnen spreken is in vergelijking met 2015 iets afgenomen. Bijna driekwart van de Friezen geeft aan de taal vrij aardig tot heel goed te kunnen spreken. In 2015 gaf 66,6% van de respondenten aan de taal goed tot heel goed te kunnen spreken. In 2019 is dit percentage iets gedaald tot 64,1%. Een kwart van de Friezen heeft moeite met Fries spreken of spreekt de taal helemaal niet.

Iets meer dan de helft van de inwoners van Fryslân kan de Friese taal goed tot heel goed lezen. Een kwart leest het Fries vrij aardig en iets minder dan een kwart van de inwoners heeft hier moeite mee of kan helemaal geen Fries lezen. Sinds de eerste meting in 2007 is het aandeel inwoners wat Fries kan lezen toegenomen. In 2019 is er ook een kleine toename te zien, maar onvoldoende groot om te spreken van een significante toename ten opzichte van 2015. In 2007 gaf 46,2% procent aan goed tot heel goed Fries te kunnen lezen. In 2019 is dit toegenomen tot 52,4% van de inwoners.

Slechts een kleine groep inwoners van Fryslân zegt het Fries goed tot heel goed te kunnen schrijven (15,9%). In iedere meting is het aandeel inwoners wat goed Fries kan schrijven significant toegenomen. In 2015 bedroeg het percentage 14,5% en in 2007 9,5%. Kortom: het aantal Friezen dat Fries kan lezen en schrijven, is in de afgelopen 12 jaar licht toegenomen. Het percentage inwoners dat Fries verstaat en spreekt is stabiel gebleven.

Taaloverdracht

Ruim de helft (57,3%) van de Friese bevolking heeft Fries als (mede) moedertaal. In tegenstelling tot eerdere metingen kon men in 2019 meerdere talen aangeven. Een op de tien respondenten gaf aan zowel Fries als Nederlands als moedertaal te hebben.

Gevraagd is in welke taal meestal tegen de partner gesproken wordt. Van de respondenten geeft 43,1% aan meestal Fries tegen zijn of haar partner te spreken. Een iets groter deel van 49,2% spreekt Nederlands tegen de partner. In vergelijking met de meting in 2015 is het percentage dat Fries tegen zijn of haar partner spreekt afgenomen van 45,6% naar 43,1%. Ruim zes procent spreekt in een streektaal tegen de partner en een klein deel

(1,6%) gebruikt een buitenlandse taal als voertaal. In de voertaal tegen kinderen wordt ook wat vaker het Nederlands (49,7%) in plaats van het Fries (45,1%) gebruikt. Voor zowel de spreektaal tegen de partner als de spreektaal tegen kinderen geldt dat het gebruik van het Fries tussen 2007 en 2019 iets afneemt.

In tegenstelling tot de eerdere metingen is in 2019 gevraagd welke taal kinderen meestal gebruiken onderling, tegen vriendjes/vriendinnetjes en tegen de ouders. Van de respondenten met kinderen geeft 38,5% aan dat Fries meestal de voertaal is van zijn of haar kind(eren). De meerderheid (57,6%) van de kinderen spreekt meestal Nederlands. Slechts een klein deel van de kinderen (3,8%) spreekt meestal in een streektaal of een buitenlandse taal. Van de ouders die Fries tegen de partner spreken, spreekt 90% (meestal) Fries tegen zijn of haar kind(eren). Een kleine daling ten opzichte van 2015 (93,1%). Bij 87,6% van de huishoudens waarin beide ouders Fries als moedertaal hebben is Fries de voertaal tegen de kinderen. In het geval van een verschillende moedertaal van de ouders (Fries en Nederlands) is Nederlands (66,9%) vaker de voertaal dan Fries (30,9%).

Uitkomsten naar leeftijd

Er is weinig verschil in het door de respondenten gestelde beheersingsniveau van het verstaan en spreken van het Fries. In alle leeftijdsgroepen geldt dat ruim 80% het Fries goed kan verstaan en tussen de 60 en 67% het Fries goed kan spreken. De leesvaardigheid van het Fries wordt door oudere respondenten wat vaker als goed beoordeeld dan jongere respondenten. Voor wat betreft de schrijfvaardigheid geldt dat in alle leeftijdsgroepen ongeveer twee derde niet of nauwelijks Fries kan schrijven. Ten opzichte van 2015 is er bij de leeftijdsgroep 18-29 jaar geen sprake van een significante toe- of afname in het beheersingsniveau. Voor 30-49 jarigen geldt een kleine afname in de beheersing van het verstaan en spreken. Bij 50-64 jarigen en 65-plussers is geen sprake van verschil in beheersing ten opzichte van 2015. Oudere Friezen spreken relatief vaker Fries tegen de partner dan jongere Friezen. Bij de groep jonger dan 50 is voor ongeveer 37% Fries de spreektaal tegen de partner, tegenover 48% bij de respondenten ouder dan 50 jaar.

Uitkomsten naar gemeente

Door de gemeentelijke herindelingen sinds 2007 hebben de regionale uitkomsten aan verscheidenheid ingeleverd. Het beheersingsniveau van de Friese taal verschilt nog wel sterk per gemeente.

Ranglijst Friese gemeenten percentage beheersing Friese taal

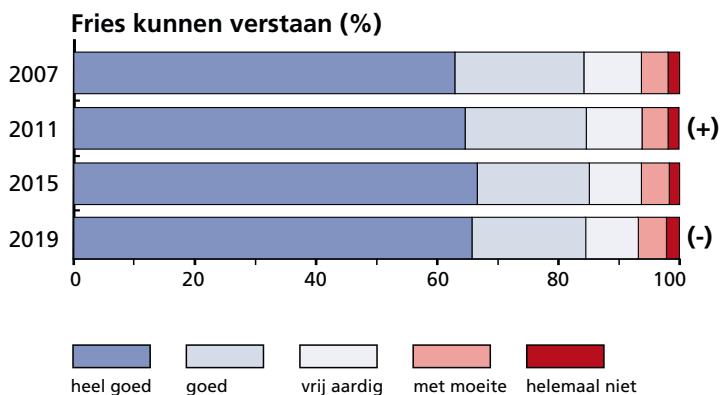
- 1 Dantumadiel
- 2 Tytsjerksteradiel
- 3 Achtkarspelen
- 4 Noardeast-Fryslân
- 5 Opsterland
- 6 Waadhoeke
- 7 De Fryske Marren
- 8 Súdwest-Fryslân
- 9 Smallingerland
- 10 Heerenveen
- 11 Leeuwarden
- 12 Ooststellingwerf
- 13 Harlingen
- 14 Weststellingwerf

Op basis van het aandeel inwoners wat aangeeft het Fries goed of heel goed te kunnen verstaan, spreken, lezen en schrijven is bovenstaande ranglijst opgesteld. In de gemeenten Dantumadiel, Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen ligt het percentage inwoners dat de Friese taal beheerst het hoogst. Over het algemeen kun je zeggen dat de beheersing van het Fries in de regio Noordoost-Fryslân het hoogst is. In de Stellingwerven, Harlingen en Leeuwarden ligt het aandeel inwoners dat de Friese taal beheerst het laagst. In de top 5 gemeenten verstaat ruim 90% van de inwoners het Fries en spreekt 77-90% Fries. Ten opzichte van de meting in 2015 zijn er op gemeenteniveau weinig significante verschillen in het beheersingsniveau. Bij de verschillen die waarneembaar zijn, gaat het om kleine verschuivingen. Qua verstaanbaarheid is een lichte toename in Leeuwarden en Súdwest-Fryslân waarneembaar en is er lichte afname in Smallingerland te zien. Het percentage inwoners wat aangeeft het Fries goed te kunnen spreken is alleen in De Fryske Marren licht toegenomen. De leesvaardigheid is in

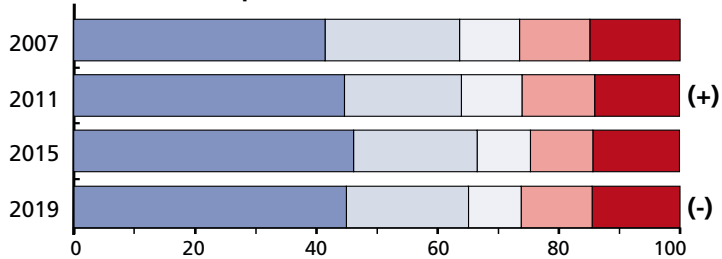
Achtkarspelen, Leeuwarden en Súdwest-Fryslân wat toegenomen en in Smallingerland licht afgenomen. Het aandeel inwoners dat aangeeft Fries te kunnen schrijven is licht toegenomen in de gemeenten Dantumadiel, Heerenveen, Súdwest-Fryslân, Tytsjerksteradiel en Waadhoeke. Bij bovenstaande vergelijking is de gemeentelijke herindeling uit 2015 doorgevoerd in de onderzoeksresultaten. Met andere woorden: de herindeling is niet van invloed op de resultaten.

Ook in het gebruik van de Friese taal zijn de gemeentelijke verschillen groot. Zo is de spreektaal tegen de partner bij acht op de tien inwoners van Dantumadiel en bij zeven op tien inwoners van Achtkarspelen Fries, terwijl in Harlingen en Weststellingwerf dit percentage rond de 10% ligt. Net als tussen 2011 en 2015 is het gebruik van het Fries in Leeuwarden iets toegenomen. Ook in de gemeente Waadhoeke is het gebruik iets toegenomen.

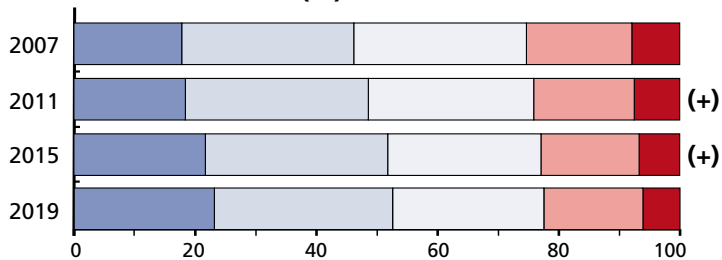
1.2 ■ Beheersingsniveau Fries in Fryslân (%)

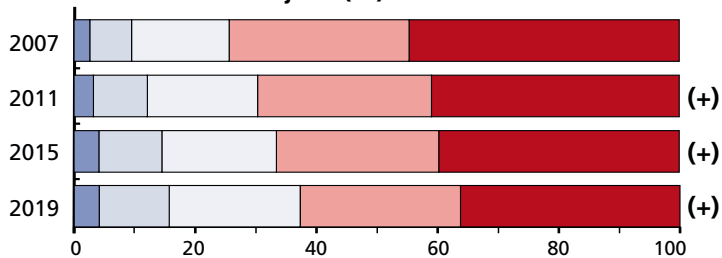
Fries kunnen spreken (%)

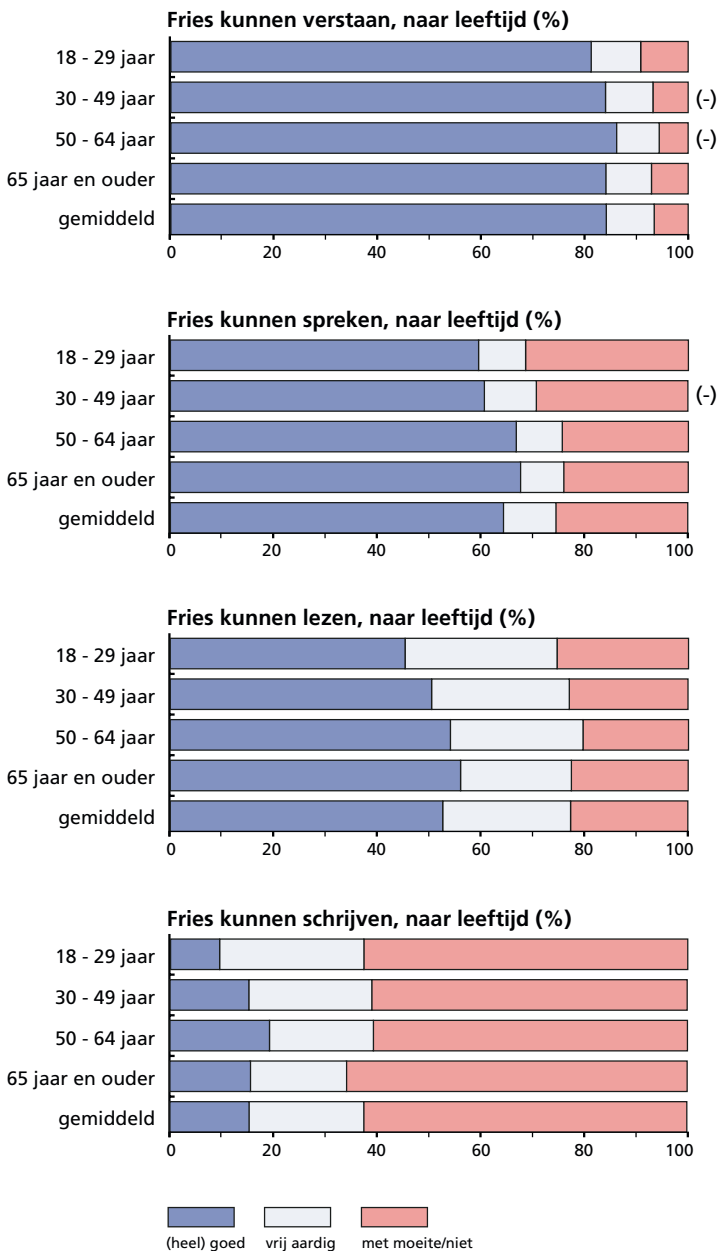
Fries kunnen lezen (%)

Fries kunnen schrijven (%)

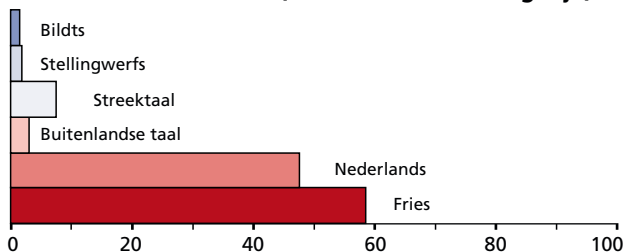

1.3 ■ Beheersingsniveau Fries in Fryslân (%) naar leeftijd

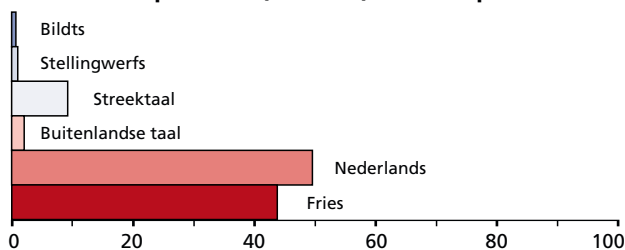

1.4 ■ Moedertaal en spreektaal

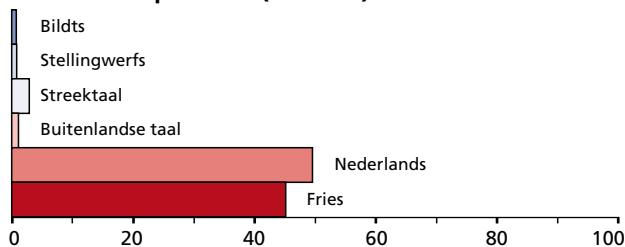
Wat is uw moedertaal (meerdere antw. mogelijk)?

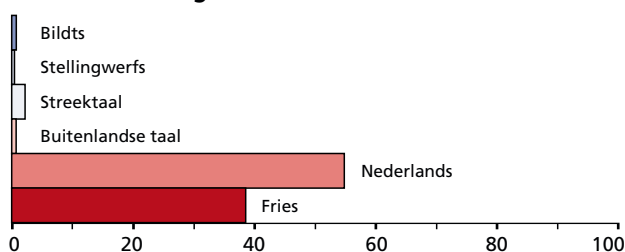
Welke taal spreekt u (meestal) met uw partner?

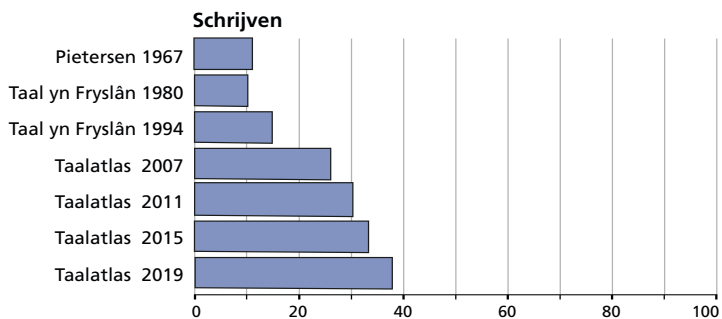
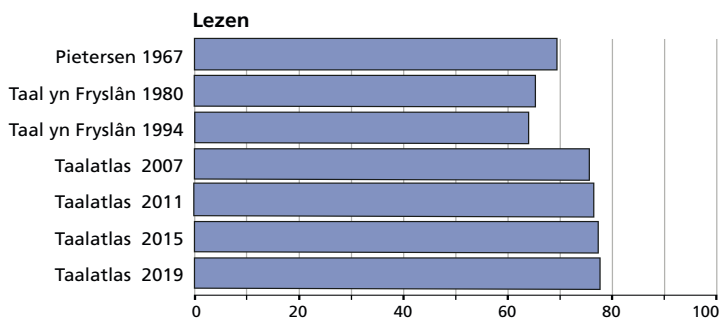
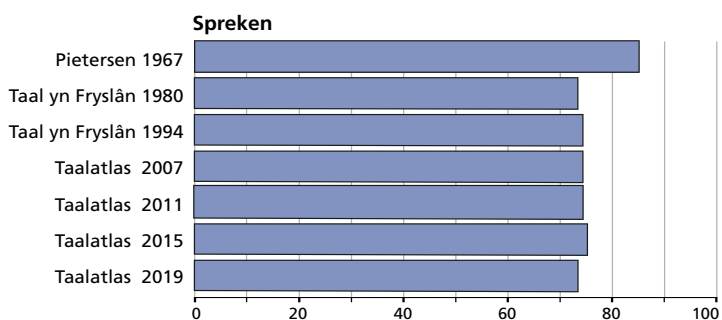
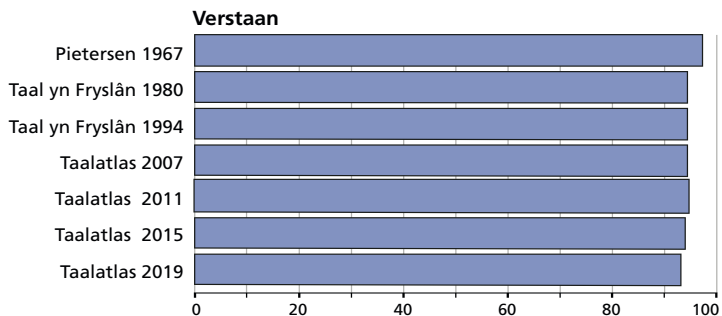
Welke taal spreekt u (meestal) met uw kinderen?

Welke taal spreekt/spreken uw kind(eren) meestal met u, onderling en met andere kinderen?

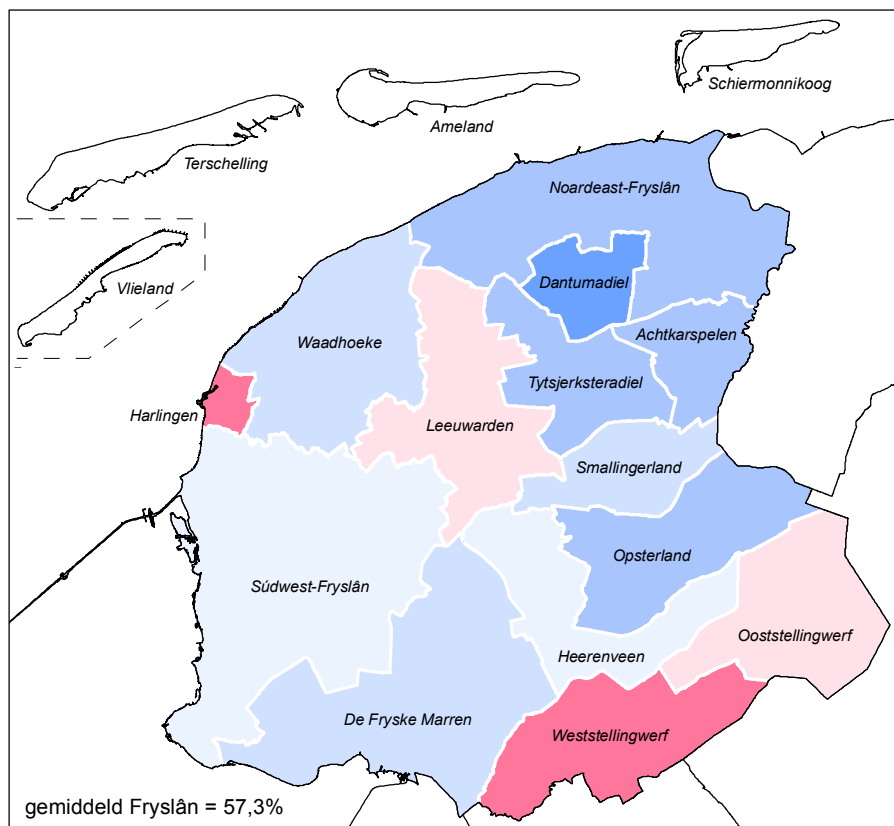
1.5 ■ Ontwikkeling taalbeheersing Fries 1967-2019 (%)

Bronnen:

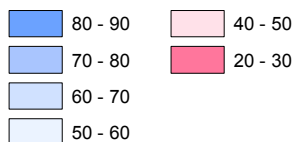
- D. Gorter, G.H. Jelsma, P.H. van der Plank en K. de Vos, *Taal in Fryslân - ûndersyk nei taalgedrach en taalhâlding yn Fryslân*, Ljouwert, 1984
- D. Gorter, R.J. Jonkman, *Taal yn Fryslân op 'e nij besjoen*, Ljouwert, 1995
- provincie Fryslân, *rapportage quick scan Friese taal*, Leeuwarden, 2007, 2011, 2015

1.6 Fries als moedertaal onder de inwoners van Friese gemeenten (%)

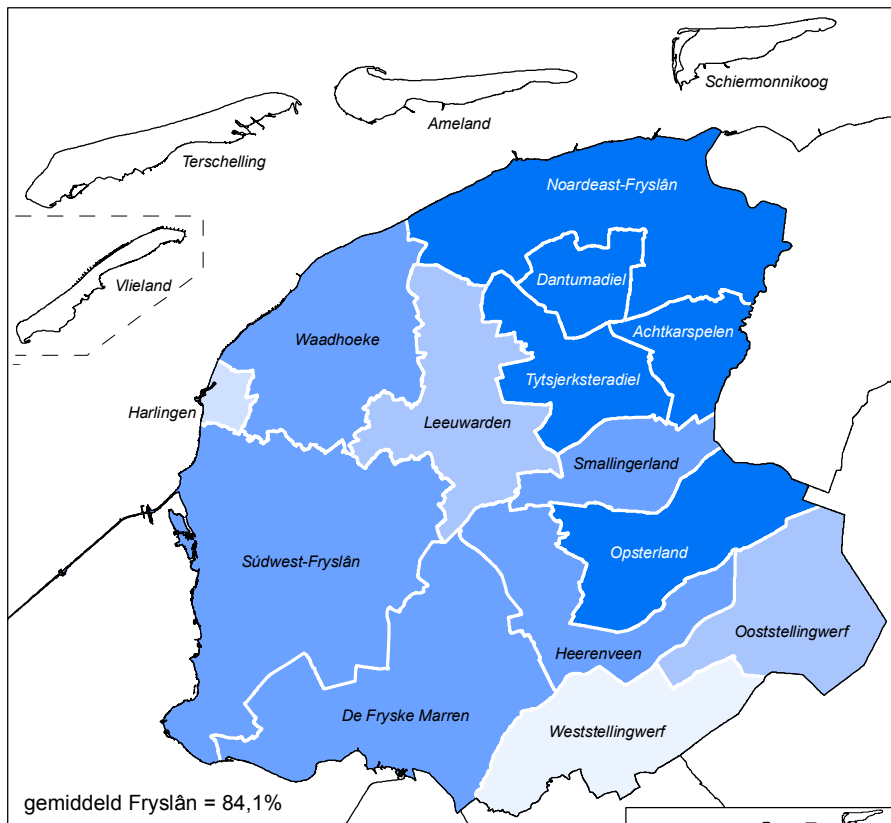
De moedertaal is als volgt gedefinieerd: de taal waarin de respondent is opgevoed. Bovenstaande provinciekaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat het Fries (mede) als moedertaal heeft.

Fries als moedertaal in %

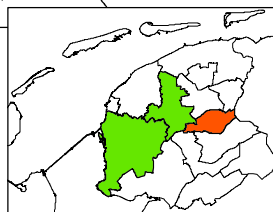

Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

1.7 Fries verstaan per gemeente (%)

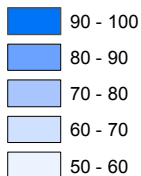

Bovenstaande kaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat naar eigen zeggen de Friese taal **goed** of **heel goed** verstaat.

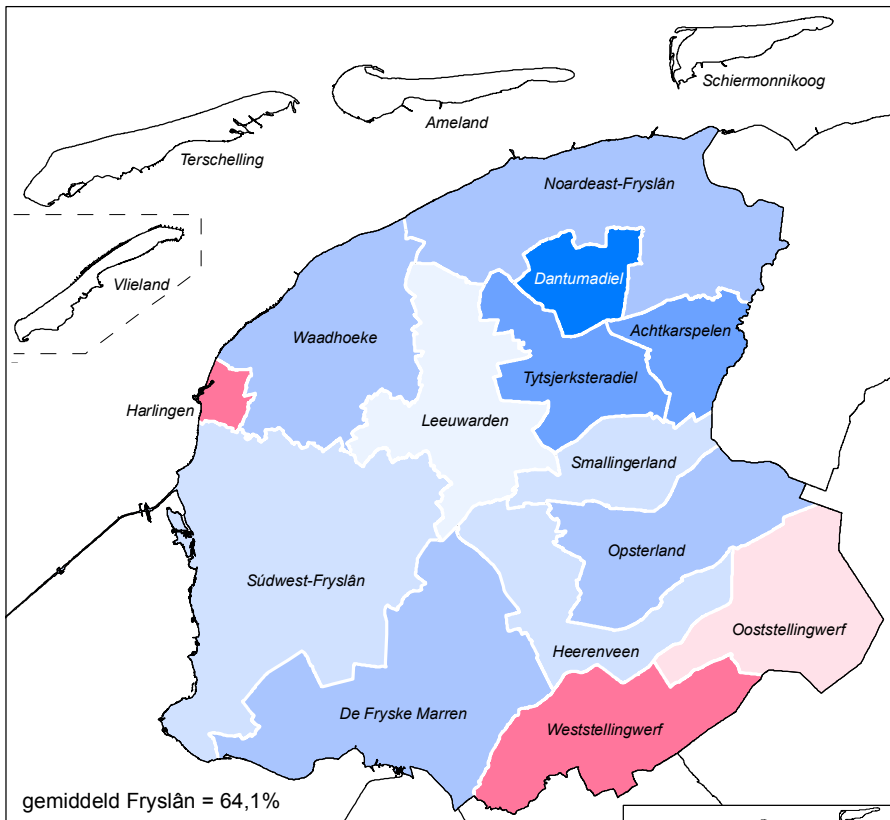
toe- of afname t.o.v. 2015

Fries verstaan in %

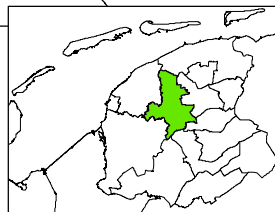

Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

1.8 Fries spreken per gemeente (%)

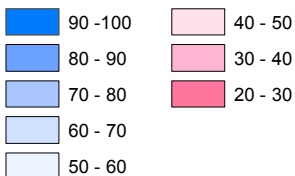

Bovenstaande kaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat naar eigen zeggen de Friese taal **goed** of **heel goed** spreekt.

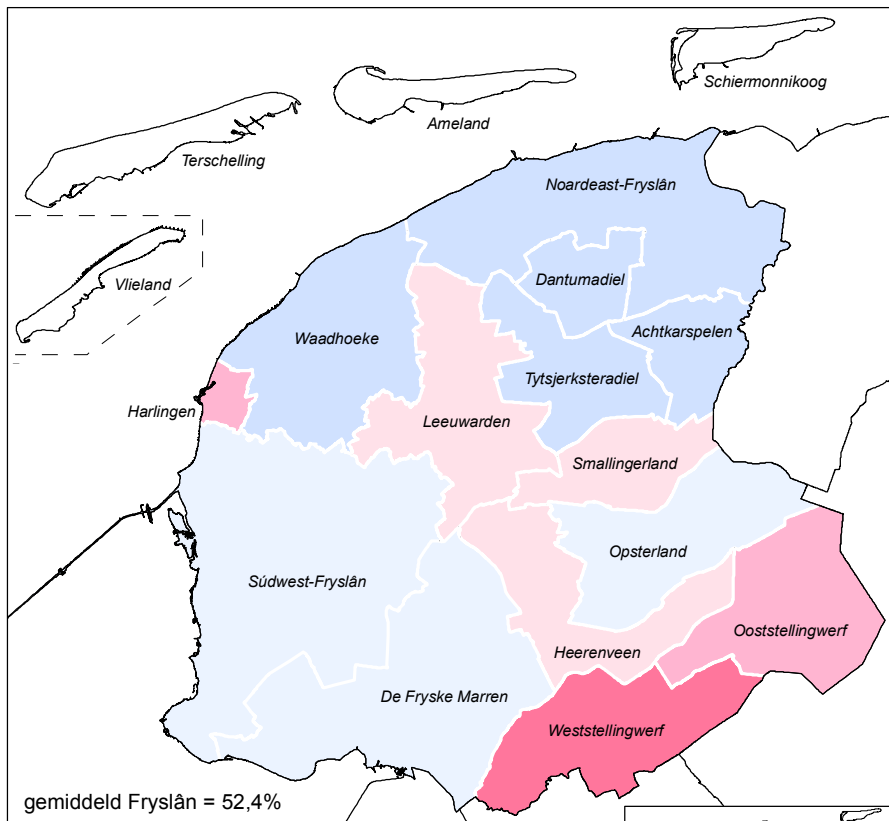
toe- of afname t.o.v. 2015

Fries spreken in %

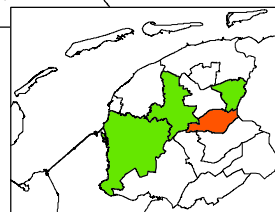

Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

1.9 Fries lezen per gemeente (%)

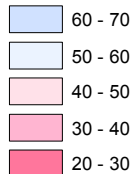

Bovenstaande kaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat naar eigen zeggen de Friese taal goed of heel goed kan lezen.

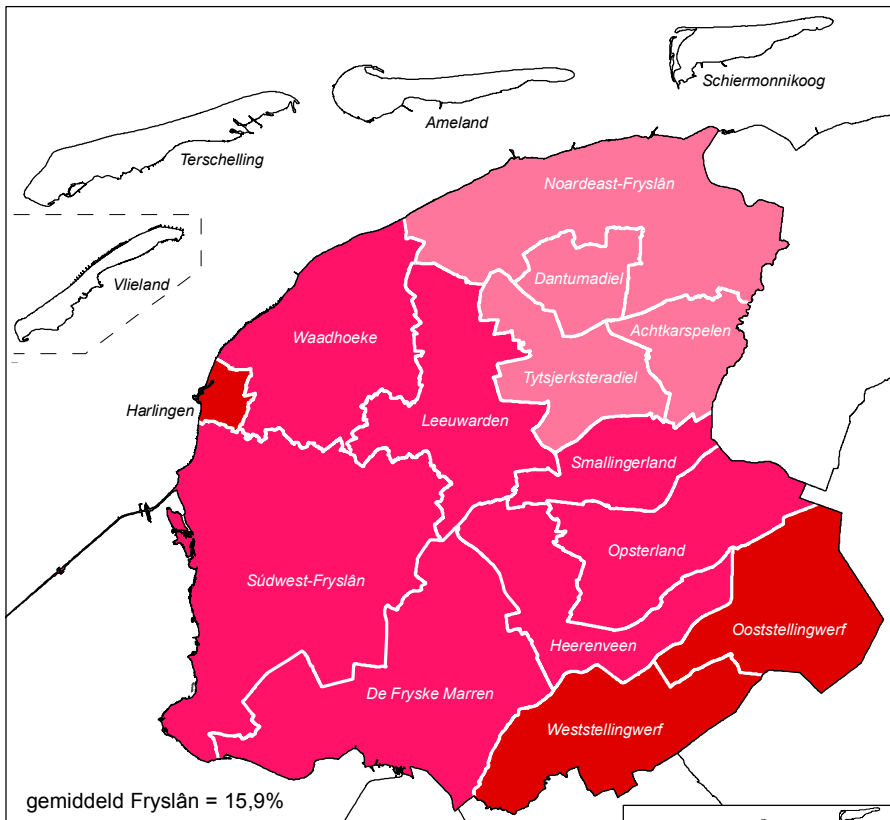
toe- of afname t.o.v. 2015

Fries lezen in %

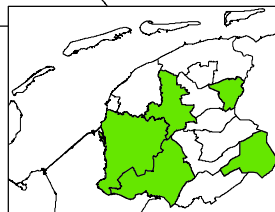

Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

1.10 Fries schrijven per gemeente (%)

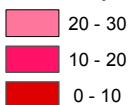

Bovenstaande kaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat naar eigen zeggen de Friese taal goed of heel goed schrijft.

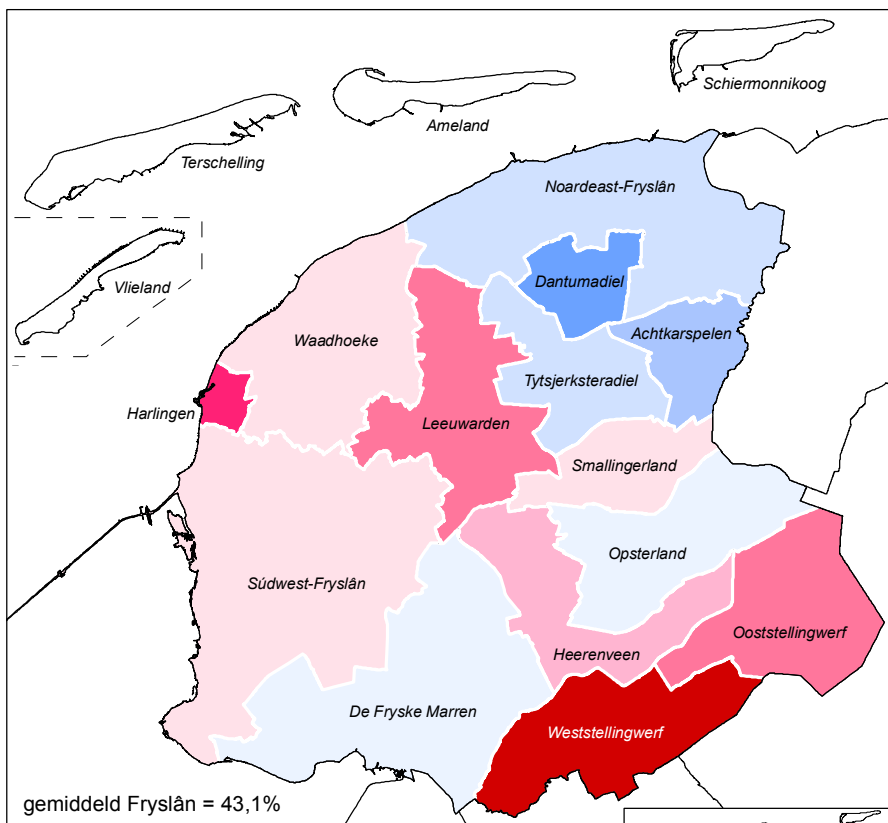
toe- of afname t.o.v. 2015

Fries schrijven in %

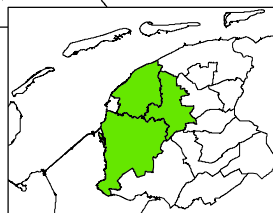

Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

1.11 Spreektaal Fries tegen partner per gemeente (%)

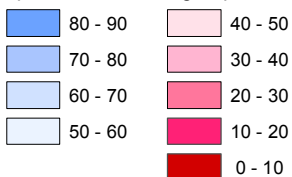

Bovenstaande kaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat heeft aangegeven meestal Fries tegen zijn/haar partner te spreken.

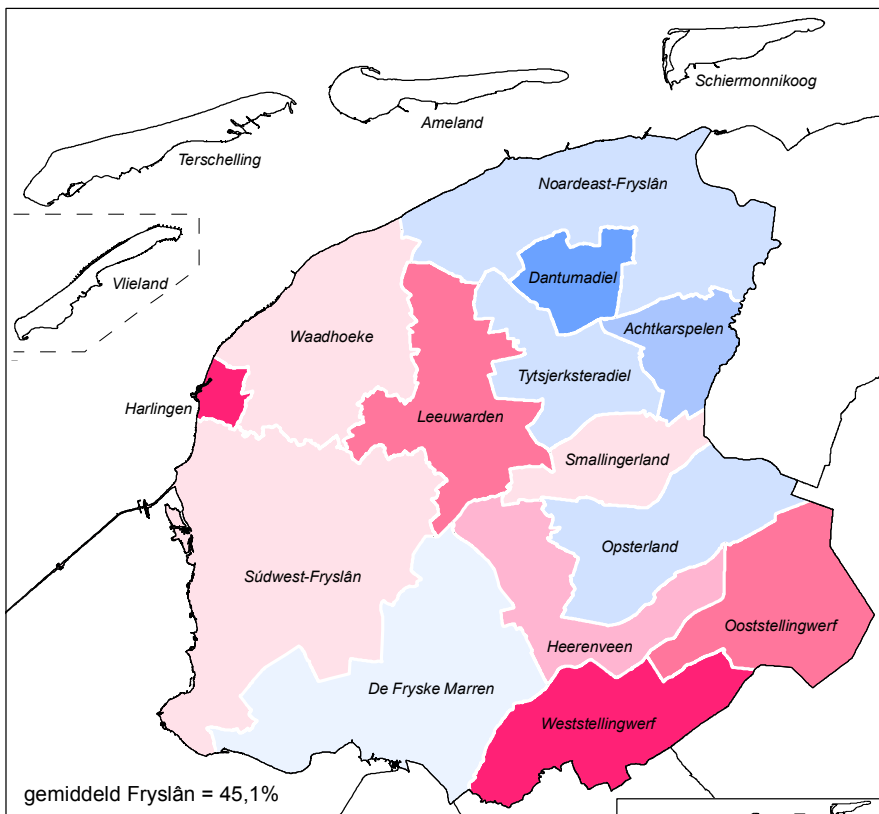
toe- of afname t.o.v. 2015

spreektaal Fries tegen partner in %

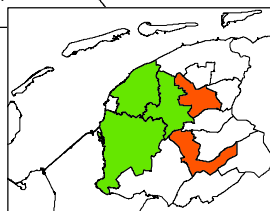

Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

1.12 Spreektaal Fries tegen kinderen per gemeente (%)

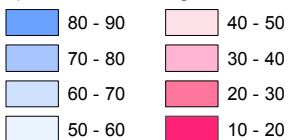

Bovenstaande kaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat naar eigen zeggen meestal Fries tegen zijn/haar eigen kind spreekt.

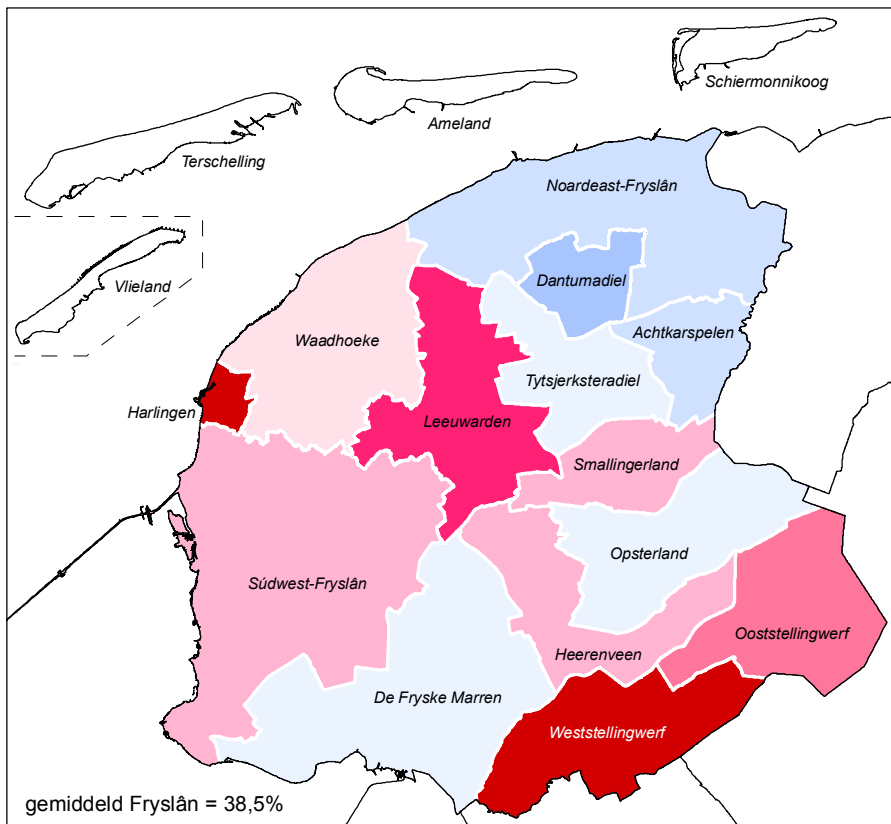
toe- of afname t.o.v. 2015

spreektaal Fries tegen kinderen in %

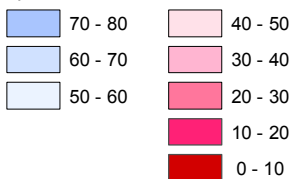
Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

1.13 Spreektaal Fries kinderen per gemeente (%)

Bovenstaande kaart geeft per gemeente het percentage respondenten weer dat heeft aangegeven dat de eigen kinderen meestal Fries spreken.

spreektaal Fries kinderen in %

Bron: Provincie Fryslân, Taalonderzoek 2019

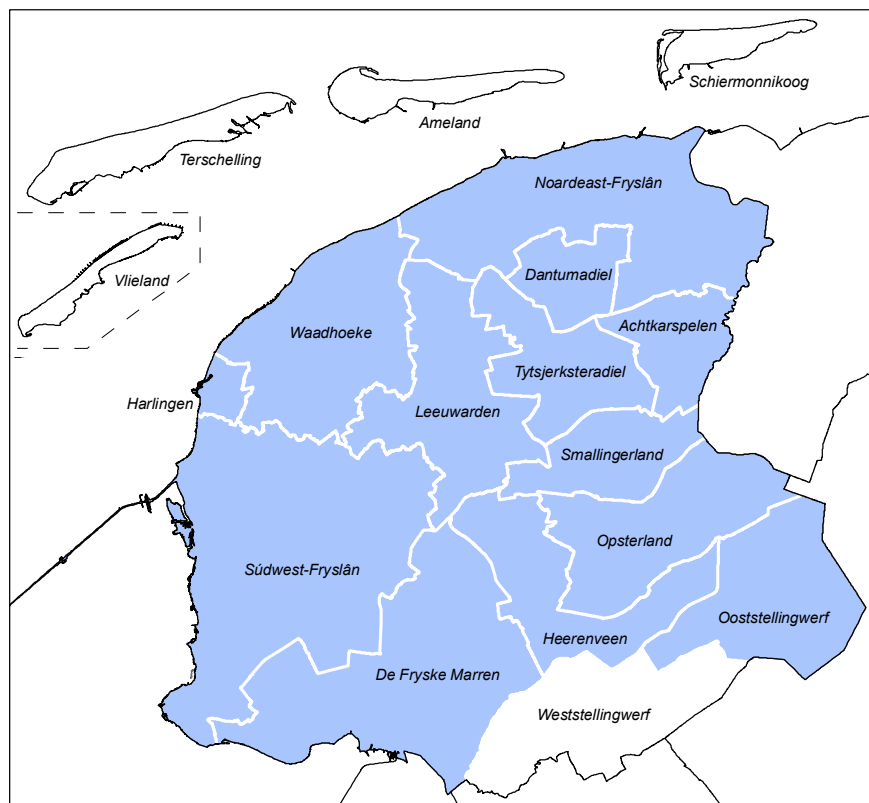

Provinciekaarten Beleidsontwikkeling op gemeenteniveau

Het Fries is niet alleen een taal die gebruikt wordt in het contact met familie en vrienden, maar in het onderwijs en bij het overheidsbeleid. Alle gemeenten hebben sinds de Wet gebruik Friese taal een taalbeleidsplan en een taalverordening opgesteld. Daarnaast is te zien dat bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 veel gemeenteraadsleden van het recht gebruik hebben gemaakt de eed/belofte in het Fries af te leggen.

Het aantal Friestalige of tweetalige kindercentra in Fryslân is ten opzichte van 2015 met 34% toegenomen.

2.1 Gemeenten met een taalbeleidsplan

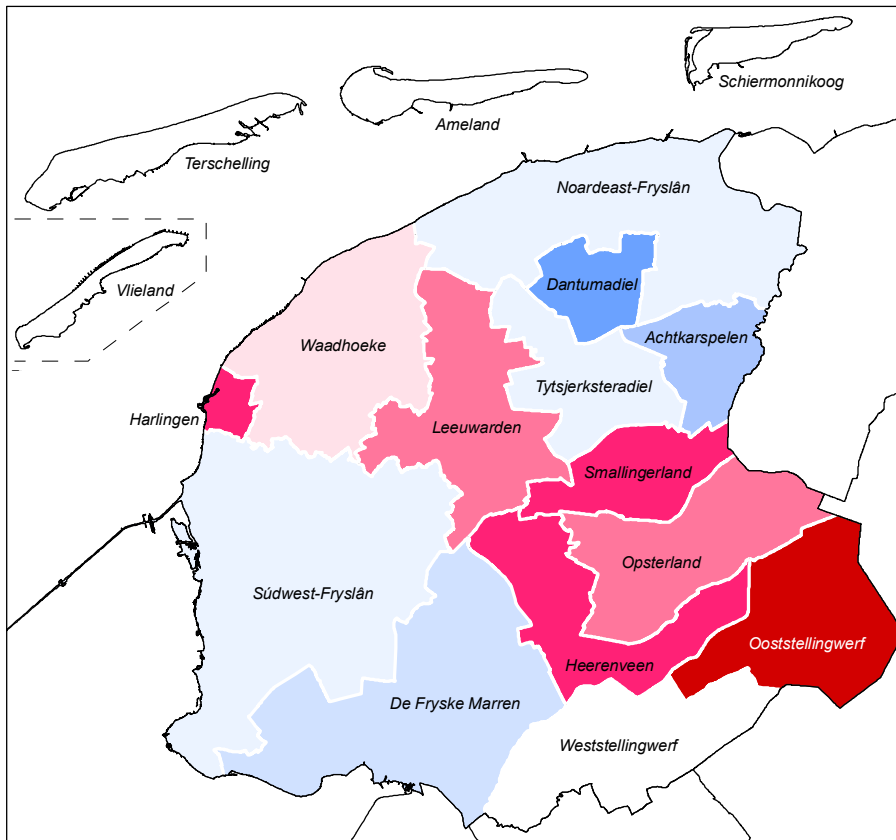

Gemeenten met een vastgesteld taalbeleidsplan, zoals vereist in de Wet gebruik Friese taal. De gemeenten Weststellingwerf en de Waddeneilanden vallen niet onder deze wet.

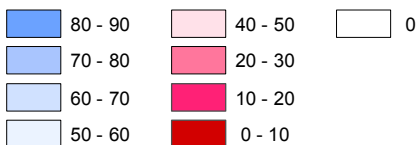
 gemeenten met een taalbeleidsplan

Bron: Friese gemeenten

2.2 Friestalige eed/belofte door gemeenteraadsleden per gemeente (%)

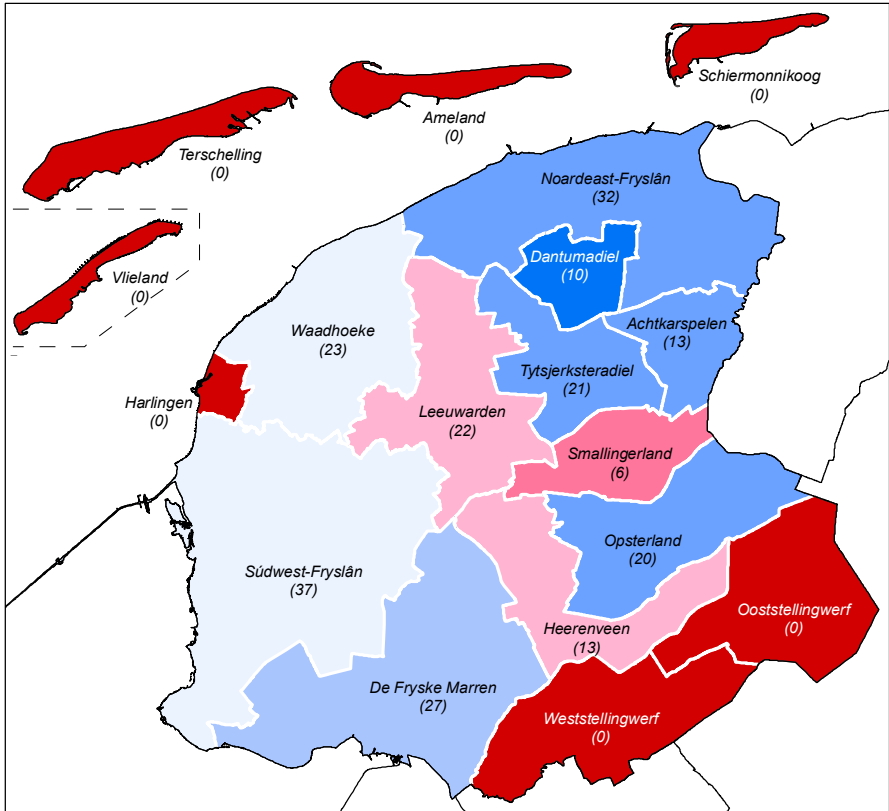

Bovenstaande kaart geeft het percentage weer van het aantal gemeenteraadsleden dat in 2019 de Friestalige eed/belofte heeft afgelegd.

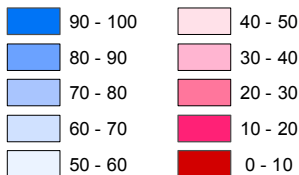
Bron: Friese gemeenten

2.3 Aantal en aandeel Friestalige en/of tweetalige kindercentra per gemeente

Bovenstaande kaart geeft het aantal Friestalige en/of tweetalige kinderdagverblijven en peuterspeelzalen in Fryslân weer. Het aantal locaties wordt tussen haakjes weergegeven en het aandeel Friestalige/tweetalige op het totaal wordt door middel van de legenda weergegeven.

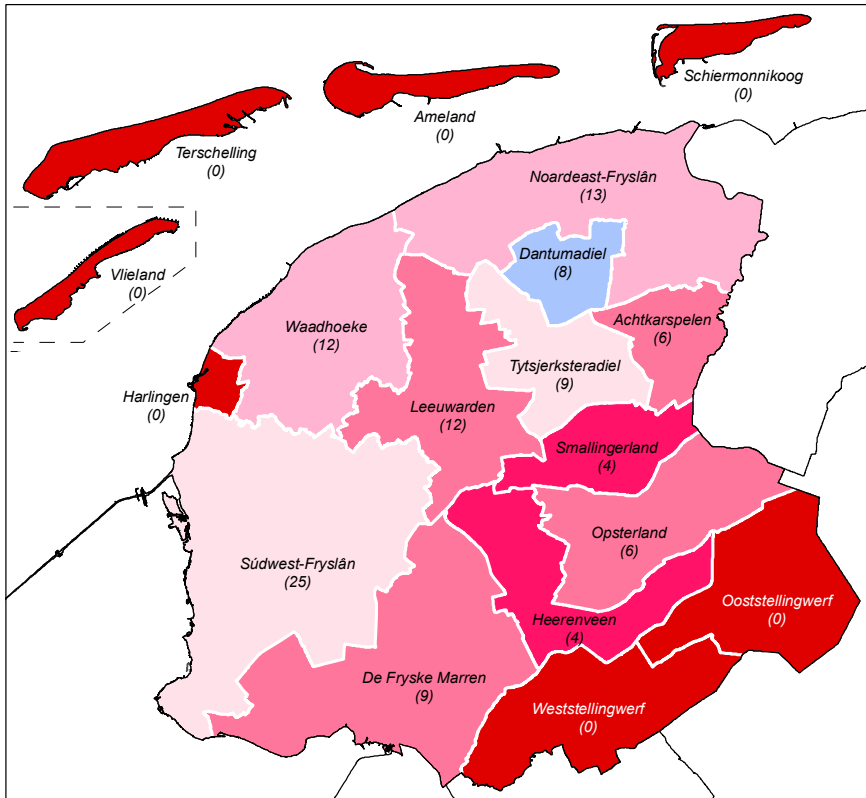
percentage Friestalige en/of tweetalige kindercentra per gemeente

(13) aantal Friestalige/tweetalige kindercentra per gemeente

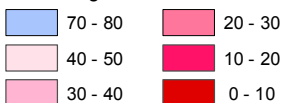
Bron: Sintrum Frysktalige Berne-opfang

2.4 Aantal scholen in de gemeente dat het Fries op voldoende niveau aanbiedt

In de jaren 2016 en 2017 is met het project Taalplan Frysk een inventarisatie gemaakt van de invulling van het vak Fries op alle scholen in Fryslân (primair en voortgezet onderwijs). Er is in kaart gebracht welke kerndoelen de scholen aanbieden voor het vak Fries. Dit is vastgelegd in een Taalplan Frysk. Op basis hiervan is er een Taalplan Frysk-profiel toegekend aan de school door Gedeputeerde Staten. Scholen die een A-profiel gekregen hebben van Gedeputeerde Staten bieden het Fries volgens de kerndoelen op voldoende niveau aan. In de bestuursafspraken Friese taal en cultuur (2019-2023) heeft de provincie Fryslân samen met het Rijk de ambitie vastgelegd dat alle scholen in Fryslân in 2030 de kerndoelen Fries op voldoende niveau aanbieden (dit komt overeen met profiel A).

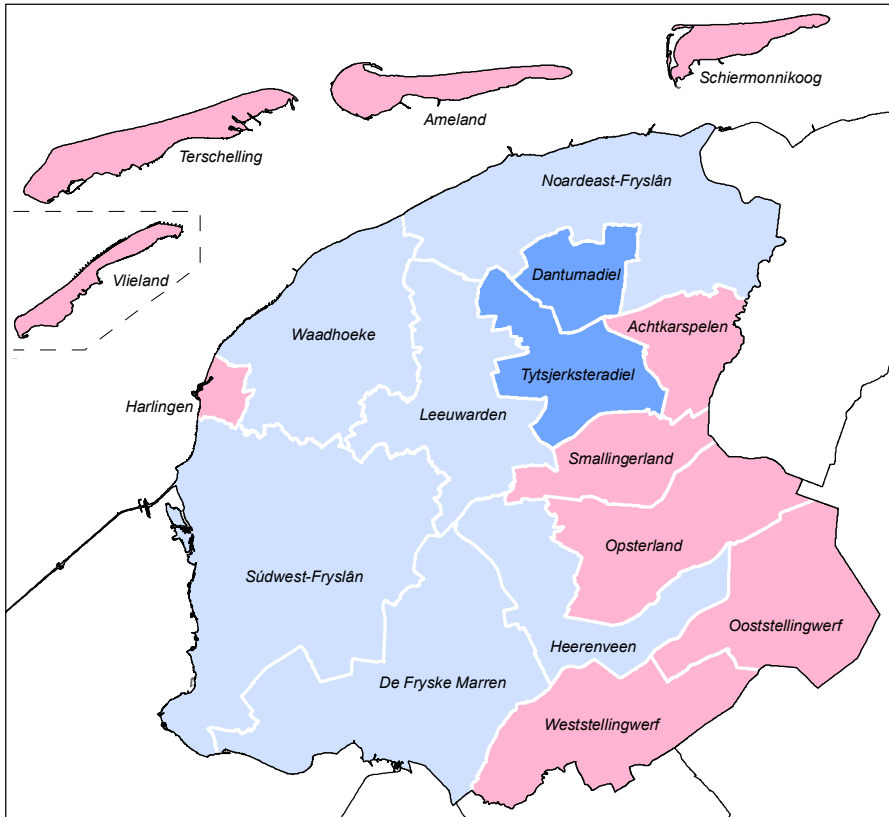
Percentage scholen met een A-profiel

(12) aantal scholen met een A-profiel per gemeente

Bron: Provincie Fryslân

2.5 Gemeenten met officiële Friestalige toponiemen

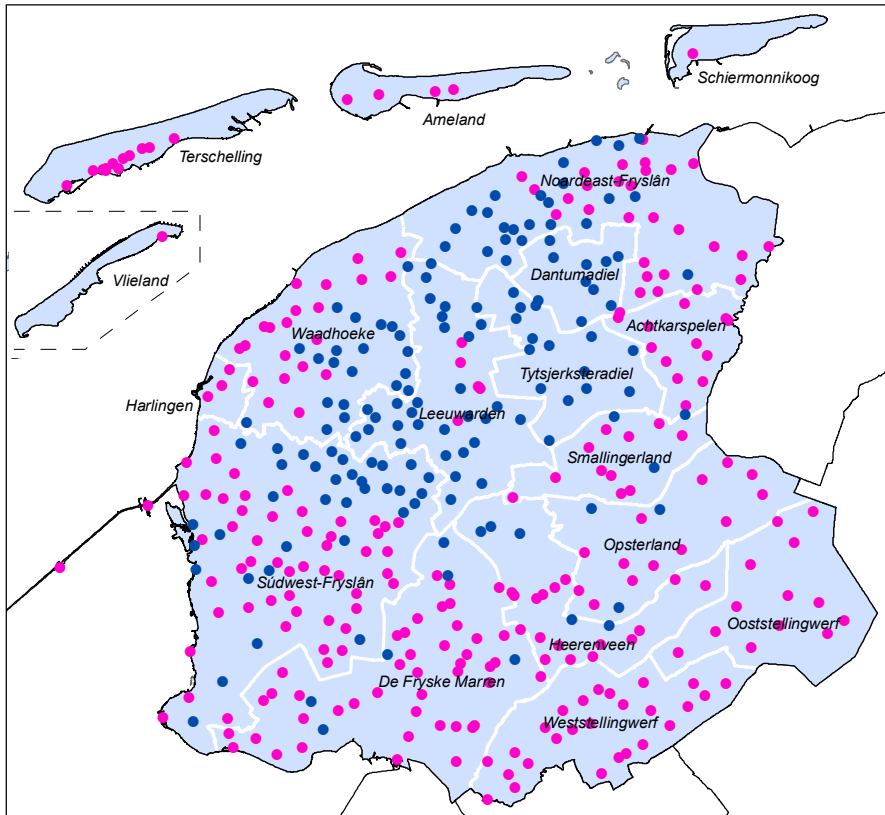

Bovenstaande kaart geeft een overzicht van de gemeenten met officiële Friestalige toponiemen. Dit betekent dat de gemeente er officieel voor gekozen heeft om de Friestalige plaatsnamen of gemeentenaam te gebruiken.

- gemeente met Friestalige toponiemen
- gemeente met Friestalige en Nederlandstalige toponiemen
- gemeente met Nederlandstalige toponiemen

Bron: Provincie Fryslân

2.6 Friestalige plaatsnamen in de provincie Fryslân

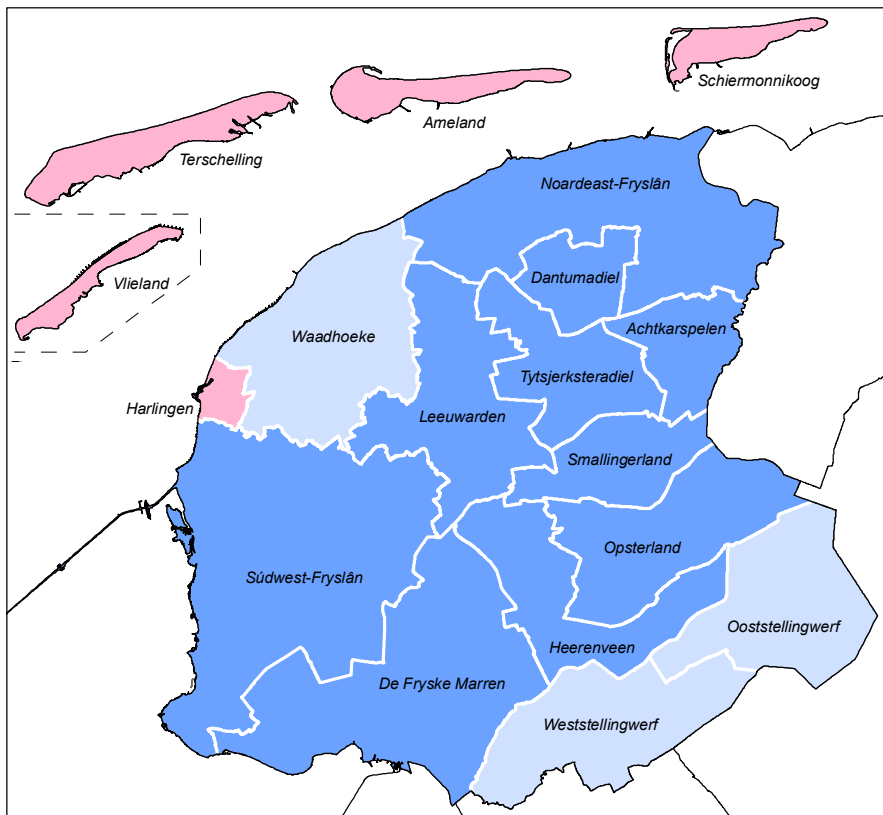
Bovenstaande kaart geeft een overzicht van de spreiding van Friestalige en Nederlandstalige plaatsnamen in de provincie.

Enkele plaatsnamen zijn van oudsher Friestilig en hebben geen Nederlandstalige variant. Deze plaatsnamen zijn op de kaart aangeduid als Friestilig.

- Friestalige plaatsnamen
- Nederlandstalige plaatsnamen

Bron: Provincie Fryslân

2.7 Gemeenten met officiële Friestalige waternamen

Op 15 maart 2006 hebben de Provinciale Staten officieel de waternamen in Fryslân vastgelegd. De meeste gemeenten hebben gekozen voor Friese waternamen. In Harlingen en op de Waddeneilanden zijn de waternamen in het Nederlands vastgelegd. De gemeenten Waadhoeke, Oost- en Weststellingwerf hebben waternamen in de eigen streektaal en het Fries.

- gemeenten met Friestalige waternamen
- gemeenten met Nederlandstalige waternamen
- gemeenten met Friestalige waternamen en waternamen in de streektaal

Bron: Provincie Fryslân

3

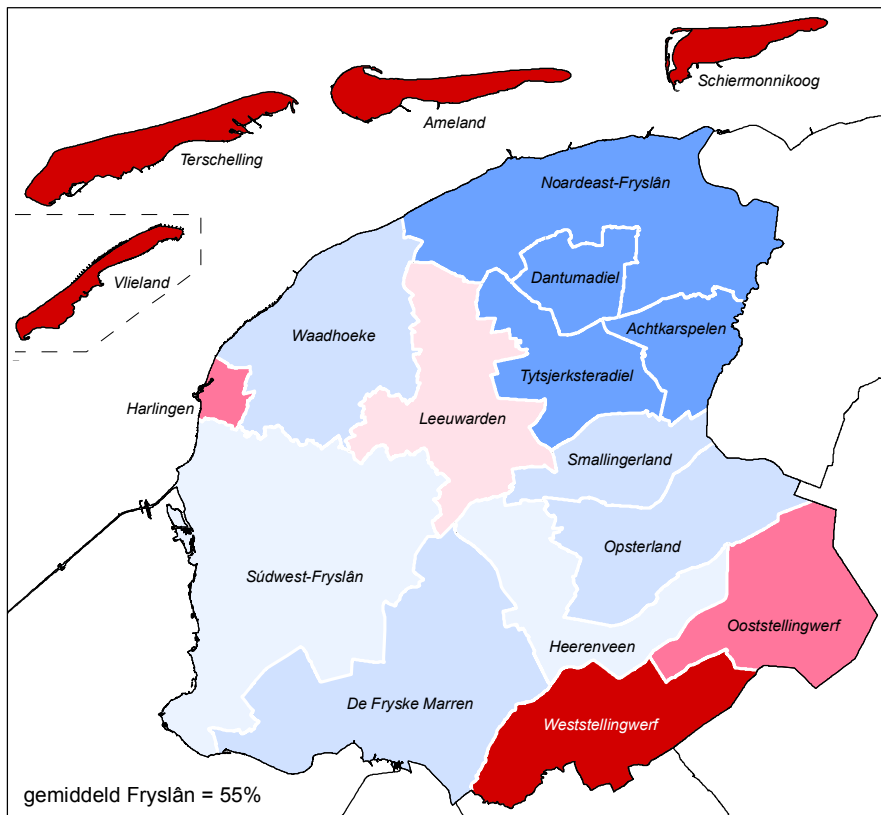

Provinciekaarten Fries bij bedrijven/instellingen

In 2019 is er op verzoek van de provincie onderzoek gedaan naar de meerwaarde van het Fries in het economisch verkeer. Enkele uitkomsten uit de bijbehorende vragenlijst die aan bedrijven en instellingen zijn voorgelegd zijn door middel van kaartbeelden meegenomen in deze atlas.

In het onderzoeksrapport wordt geconcludeerd: in de positie van de Friese taal in het economisch verkeer zien we grote verschillen tussen de regio's. In het noordoostelijke deel van de provincie speelt het Fries een belangrijker rol dan in de zuidelijke regio en op de eilanden. Dit beeld sluit naadloos aan bij de maatschappelijke positie die de taal heeft in de verschillende regio's in Fryslân. De regio's waar het Fries meer wordt gebruikt in het bedrijfsleven, zijn ook de regio's waar bijvoorbeeld relatief veel inwoners in het Fries worden grootgebracht.

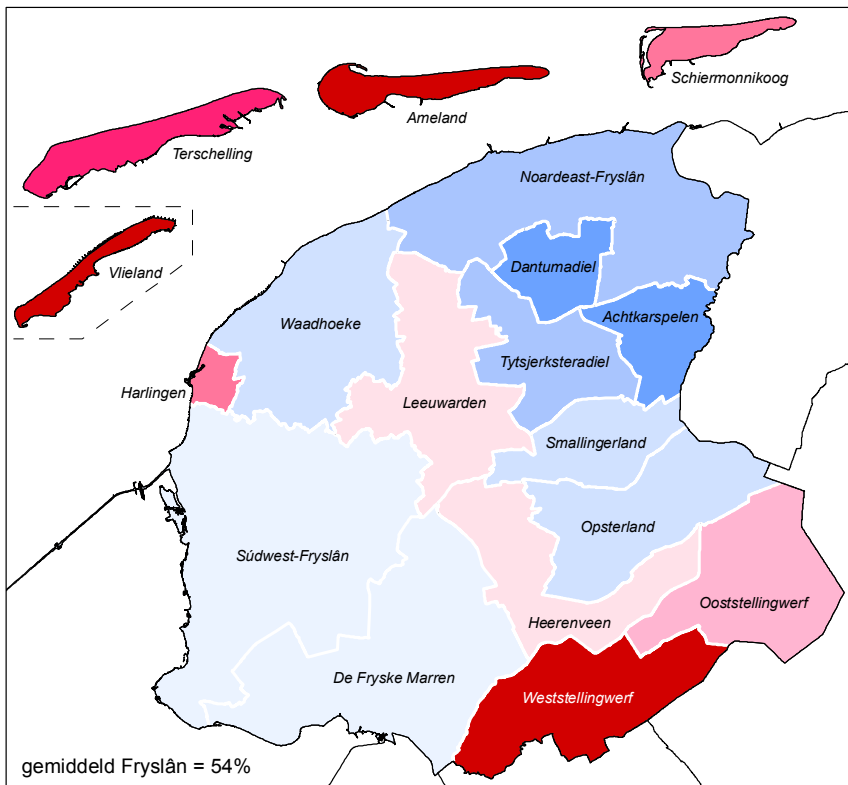
3.1 Mate waarin in bedrijven/organisaties door collega's onderling Fries gesproken wordt

Percentage bedrijven per gemeente dat aangeeft dat werknemers onderling vaak tot heel vaak Fries spreken.

Bron: PWR Fryslân 2019, bewerkt door E&E advies

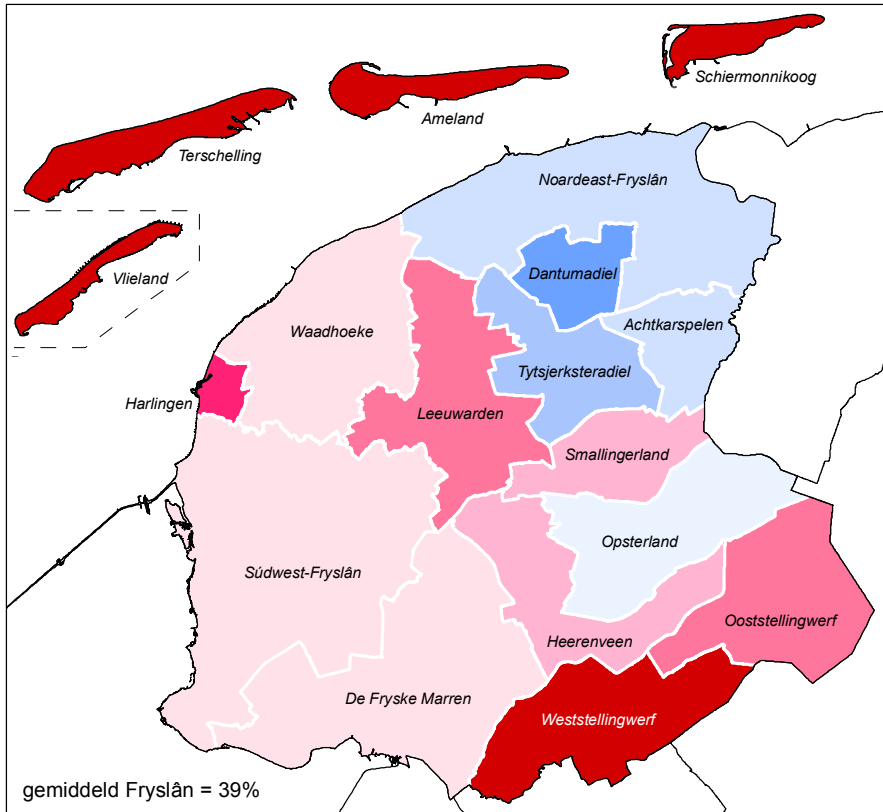
3.2 Mate waarin medewerkers van bedrijven/organisaties bij contacten met klanten/cliënten in aanraking komen met de Friese taal

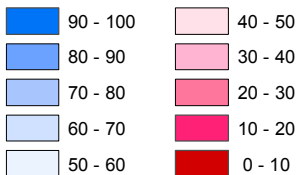
Percentage bedrijven per gemeente dat aangeeft het Fries vaak tot heel vaak te gebruiken in contact met klanten.

Bron: PWR Fryslân 2019, bewerkt door E&E advies

3.3 Mate waarin in bedrijven/organisaties tijdens interne en externe overleggen in het Fries gesproken wordt

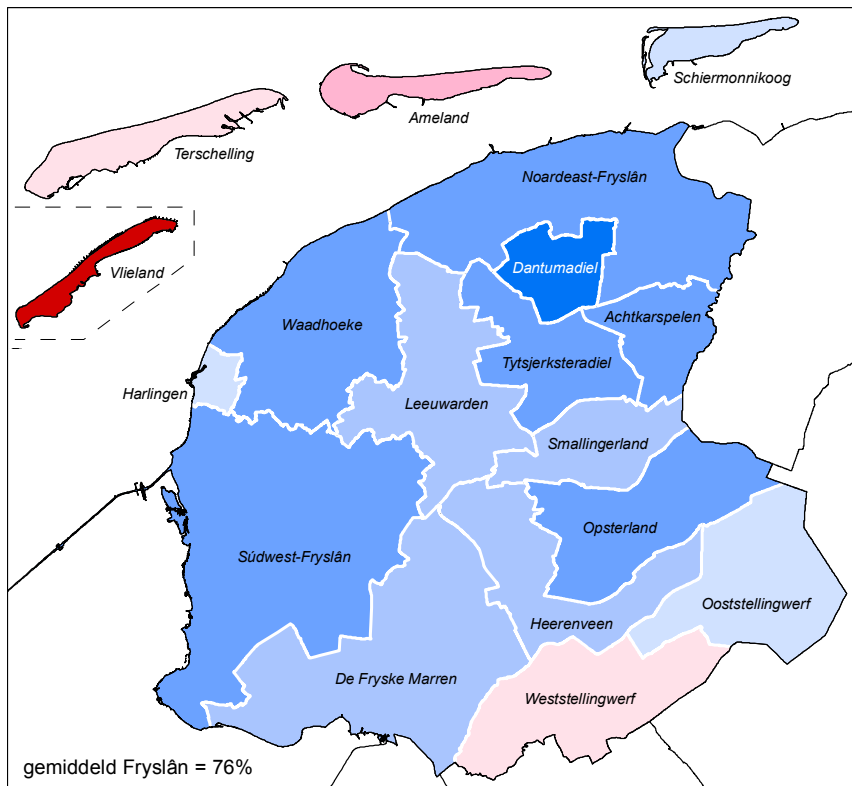

Percentage bedrijven per gemeente dat aangeeft het Fries vaak tot heel vaak te gebruiken in interne en externe overleggen.

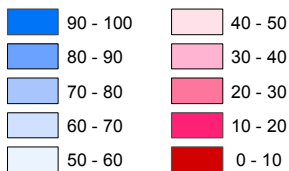

Bron: PWR Fryslân 2019, bewerkt door E&E advies

3.4 Mate waarin bedrijven/organisaties het verstaan van de Friese taal door medewerkers als pluspunt zien

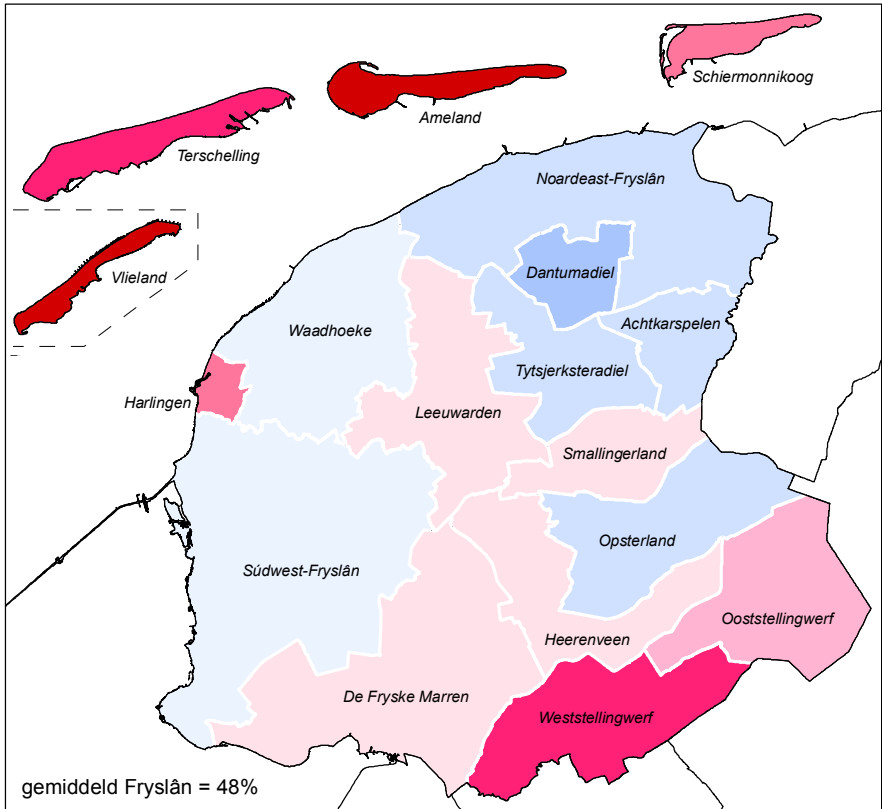

Percentage bedrijven per gemeente dat aangeeft het verstaan van het Fries door medewerkers als een pluspunt te zien.

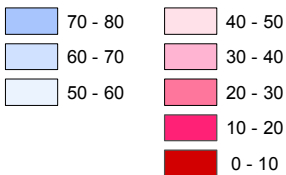

Bron: PWR Fryslân 2019, bewerkt door E&E advies

3.5 Mate waarin bedrijven/organisaties het spreken van de Friese taal door medewerkers als pluspunt zien

Percentage bedrijven per gemeente dat aangeeft het spreken van het Fries door medewerkers als een pluspunt te zien.

Bron: PWR Fryslân 2019, bewerkt door E&E advies

